

Motion till riksdagen 2021/22:4113

av **Annika Hirvonen (MP)**

Alla barns rätt till utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av undervisningen för rörelsehindrade med ambitionen att motverka diskriminering och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för alla barns rätt till skolgång och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av en förändrad lagstiftning kring möjligheten till skadestånd för utebliven skolgång och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

FN:s barnkonvention, som nu gäller som lag i Sverige, specificerar ett antal rättigheter som berör alla barn. Bland annat slås fast att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter, och att ingen får diskrimineras. Varje barn har också rätt till utbildning och grundskolan ska vara gratis. Detta gäller oavsett eventuella funktionsnedsättningar. ”Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.”

Trots detta finns det idag tusentals barn i Sverige som inte går i skolan på grund av att samhället står handfallet inför deras särskilda behov. Många av dessa barn har en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning som påverkar barnets förmåga att studera på samma villkor som andra.

Många barn hamnar därmed i utanförskap på grund av samhällets oförmåga att möta deras behov och se till att alla får en riktig chans till skolgång. Detta leder till ett enormt lidande där barn och unga blir utan utbildning. Det leder också till att tusentals föräldrar inte kan jobba, till skilsmässor och sjukskrivningar. Enligt beräkningar kan detta kosta samhället mellan 10 och 30 miljarder kronor, beroende på hur stort barnets utanförskap blir som vuxen.

En enkät gjord av Autism- och Aspergerförbundet bland deras medlemmar förra året visar att måluppfyllelsen i ämnena svenska, engelska och matematik för elever med autism är låg, 37 procent. Frånvaron av andra skäl än sjukdom eller beviljad ledighet har ökat till 56 procent jämfört med 52 procent i förbundets medlemsenkät 2018. Många av de som varit frånvarande, 58 procent, har varit det sammanhängande i fyra veckor eller mer. Dessa barn skulle kunna klara sig mycket väl i skolan; vissa skulle till och med kunna excellera om de fick rätt anpassningar. Detta måste vi komma tillrätta med.

I syfte att säkra skolgången för alla barn bör även situationen för rörelsehindrade elever uppmärksammas. Miljöpartiet anser att det behöver göras en rejäl översyn av undervisningen för dessa elever, med utgångspunkten att inga elever ska bli diskriminerade i skolan.

Lagstiftningen är till stor del redan på plats, och det pågår mycket bra verksamhet hos många skolhuvudmän ute i landet. Men det är tydligt att det trots detta behövs ytterligare insatser för att säkerställa alla barns rätt till utbildning. Miljöpartiet ser därför ett behov av att ta fram en nationell handlingsplan för alla barns rätt till skolgång. En handlingsplan leder inte automatiskt till förändring, men den understryker frågans betydelse och kan hjälpa till att sprida kunskap och goda exempel.

Idag kan det vara svårt att ansöka om skadestånd för elever som haft en delvis utebliven eller helt utebliven skolgång. Därför vore det klokt att se över behovet av en förändrad lagstiftning på området, för att säkerställa de drabbades rätt att ansöka om någon form av kompensation för sin uteblivna skolgång. Det är viktigt att skolans fokus förblir att säkerställa en fungerande skolgång för alla barn.

Annika Hirvonen (MP)